

**Uchwała Komisji habilitacyjnej
z dnia 08.02.2024 r.
powołanej w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego
dr. Mateuszowi Wolaninowi w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych
w dyscyplinie nauki biologiczne**

§1

Komisja habilitacyjna, powołana przez Radę Naukową Kolegium Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Rzeszowskiego w dniu 19.10.2023 r. Uchwałą nr 197/10/2023, działając na podstawie artykułu 221 ust. 10 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2023 roku poz. 742), w związku z § 20 ust. 1 Regulaminu przeprowadzania czynności w postępowaniach w sprawie nadania stopnia doktora oraz stopnia doktora habilitowanego prowadzonych na Uniwersytecie Rzeszowskim (t.j. Załącznik nr 1 do Uchwały nr 283/09/2023 Senatu UR z dnia 28 września 2023 r.), w składzie:

1. prof. dr hab. Katarzyna Turnau – przewodnicząca
2. dr hab. Joanna Czarnecka, prof. UMCS – recenzent
3. prof. dr hab. Krzysztof Spalik – recenzent
4. dr hab. Marta Kolanowska, prof. UŁ – recenzent
5. prof. dr hab. Bogdan Jackowiak – recenzent
6. dr hab. Ewa Węgrzyn, prof. UR – członek
7. prof. dr hab. Idalia Kasprzyk – sekretarz

po zapoznaniu się z recenzjami i dokumentacją wniosku, biorąc pod uwagę aktywność naukową w więcej niż jednej jednostce badawczej oraz osiągnięcia naukowe, w tym cykl artykułów zatytułowany „*Taksonomia i rozmieszczenie mniszków z sekcji Erythrosperma (Asteraceae: Taraxacum) na terenie Polski*” postanawia wyrazić pozytywną opinię w sprawie nadania dr. Mateuszowi Wolaninowi stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych, w dyscyplinie nauki biologiczne (7 głosów „za”, 0 „przeciw”, 0 „wstrzymujących”).

§2

Integralną częścią podjętej uchwały jest załącznik nr 1, stanowiący jej uzasadnienie.

§3

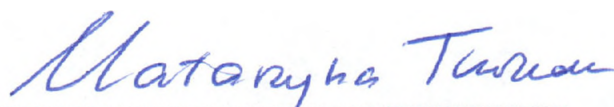
Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

§4

Od uchwały Komisji habilitacyjnej nie ma możliwości wniesienia zażalenia.

§5

Komisja habilitacyjna kieruje swoją Uchwałą do Rady Naukowej Kolegium Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Przewodnicząca Komisji habilitacyjnej

UZASADNIENIE

do Uchwały Komisji habilitacyjnej powołanej w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego doktora Mateusza Wolanina w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki biologiczne

Postępowanie habilitacyjne dr. Mateusza Wolanina zostało wszczęte w dniu 16.06.2023 r. decyzją Rady Doskonałości Naukowej. Rada Naukowa Kolegium Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Rzeszowskiego wyraziła zgodę na przeprowadzenie postępowania o nadanie stopnia doktora habilitowanego dr. Mateuszowi Wolaninowi w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych, w dyscyplinie nauki biologiczne w dniu 11.07.2023 r., a w dniu 19.10.2023 r. powołała Komisję habilitacyjną w pełnym składzie. W dniu 10.11.2023 r. Przewodniczącej Komisji, Recenzentom i pozostałym Członkom Komisji przesłano dokumenty przekazane przez Habilitanta. Po otrzymaniu wszystkich recenzji, wniosków Habilitanta, autoreferat i informację o składzie Komisji Habilitacyjnej oraz recenzje zamieszczono na stronie BIP UR.

Posiedzenie Komisji Habilitacyjnej odbyło się w dniu 08.02.2024 r. w formie wideokonferencji (z wykorzystaniem platformy MS Teams z jednoczesnym przekazem dźwięku i obrazu), wzięli w nim udział wszyscy członkowie Komisji:

1. prof. dr hab. Katarzyna Turnau – przewodnicząca Komisji
2. dr hab. Joanna Czarnecka, prof. UMCS – recenzent
3. prof. dr hab. Krzysztof Spalik – recenzent
4. dr hab. Marta Kolanowska, prof. UŁ – recenzent
5. prof. dr hab. Bogdan Jackowiak – recenzent
6. dr hab. Ewa Węgrzyn, prof. UR – członek Komisji
7. prof. dr hab. Idalia Kasprzyk – sekretarz

Wszyscy Recenzenci i pozostali Członkowie Komisji zapoznali się z pełną dokumentacją postępowania habilitacyjnego.

Komisja zgodnie stwierdziła, że przedłożona do oceny dokumentacja została przygotowana zgodnie z wytycznymi zawartymi w Ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce” (Dz. U. z 2023 roku poz. 742) i jest kompletna, poprawnie opracowana i wystarczająca do dokonania oceny. Podstawą przygotowania Uchwały wraz z uzasadnieniem były eksperckie oceny dokonane przez powołanych Recenzentów.

Sylwetka Habilitanta

Dr Wolanin ukończył studia magisterskie na kierunku biologia w 2007 roku w Uniwersytecie Rzeszowskim. W tym samym roku rozpoczął studia III stopnia w Środowiskowym Studium Doktoranckim w Instytucie Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego. Ukończył je w 2012 roku broniąc dysertację doktorską pt. *Geobotaniczne aspekty i flora roślin naczyniowych Pogórza Przemyskiego* na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Jagiellońskiego. W latach 2007-2008 odbył dziesięciomiesięczny staż w Uniwersytecie Rzeszowskim, na Wydziale Biologiczno-Rolniczym, w Zakładzie Botaniki, od 2008 roku pracuje na tej uczelni najpierw jako asystent, a od 2012 jako adiunkt.

Habilitant jest autorem/współautorem trzech monografii, 2 rozdziałów w monografiach, 18 prac z bazy JCR, 4 prac opublikowanych w czasopismach anglojęzycznych nieuwzględnionych w bazie JCR oraz 30 prac opublikowanych w polskojęzycznych czasopismach naukowych. Łączna liczba punktów MNiSW wynosi 1143,5, a łączny IF publikacji 24,323. Zgodnie z bazą *WoS Core Collection* (04.01.2024 r.), 20 prac Habilitanta było łącznie cytowanych 129 razy (bez autocytowań) a indeks Hirscha jest równy 7.

Osiągnięcia naukowe Habilitanta

Główne osiągnięcia naukowe dr. Mateusza Wolanina

Podstawą wszczęcia postępowania habilitacyjnego dr. Mateusza Wolanina jest osiągnięcie naukowe w postaci zbioru czterech tematycznie powiązanych wieloautorskich publikacji pod wspólnym tytułem „*Taksonomia i rozmieszczenie mniszków z sekcji Erythrosperma (Asteraceae: Taraxacum) na terenie Polski*”, opublikowanych w latach 2017-2023.

- [1] Wolanin M., Musiał K. 2017. Chromosome numbers in 11 species of *Taraxacum* section *Erythrosperma* DT. from Poland. *Acta Biologica Cracoviensia Series Botanica* 59 (2): 77-82.
- [2] Wolanin M., Musiał K. 2018. Chorology and taxonomic issues of *Taraxacum danubium* and *Taraxacum tortilobum* (section *Erythrosperma*), new species to the Polish flora. *Wulfenia* 25: 17-24.
- [3] Wolanin M.M., Musiał K. Wolanin M.N. 2018. *Taraxacum sandomiriense* (sect. *Erythrosperma*, Asteraceae) a new species from Poland. *Phytotaxa* 375 (2): 158-164.
- [4] Wolanin M., Klichowska E., Jedrzejczyk I., Rewers M., Nobis M. 2023. Taxonomy and distribution of *Taraxacum* sect. *Erythrosperma* (Asteraceae) in Poland. *PhytoKeys* 224: 1-88.

Prace zostały opublikowane w czasopismach znajdujących się w Q3-Q4 rankingu czasopism z obszaru *Plant Science*, a ich współczynnik wpływu (z roku opublikowania) był następujący: *Acta Biologica Cracoviensia Series Botanica* (IF 0,8), *Wulfenia* (IF 0,886), *Phytotaxa* (IF 1,168), *PhytoKeys* (IF 1,4). Powyższe prace były cytowane łącznie 7 razy.

Rola Habilitanta w przygotowaniu tych prac była pierwszoplanowa. W każdej jest pierwszym autorem i autorem korespondencyjnym, twórcą ich koncepcji, jak również wykonawcą lub współwykonawcą prac terenowych i analiz. Strona formalna przedstawionego do oceny osiągnięcia naukowego nie budzi zastrzeżeń.

Recenzenci są zgodni, iż główne osiągnięcie habilitacyjne dr. Mateusza Wolanina stanowi znaczący wkład w poszerzenie wiedzy na temat zróżnicowania taksonomicznego, morfologii i kariologii oraz występowania gatunków *Taraxacum* z sekcji *Erythrospera* na terenie Polski. Analiza dokumentacji wskazuje na samodzielność i dojrzałość Habilitanta w projektowaniu i prowadzeniu prac naukowych oraz na umiejętność rozwiązywania problemów badawczych. Dużą wartością osiągnięcia naukowego Habilitanta jest solidna dokumentacja materiału badawczego, staranność w pracy z materiałem zielnikowym oraz dbałość o pozostawienie rzetelnej dokumentacji z badań dla kolejnych grup badaczy.

Prof. dr hab. Krzysztof Spalik w swojej recenzji zauważa, że cykl wieloautorskich prac wchodzących w skład osiągnięcia naukowego stanowi jednolitą całość. Recenzent dokonuje oceny merytorycznej przede wszystkim tych zagadnień, które stanowią indywidualny wkład Habilitanta w powstanie osiągnięcia. Pierwsza publikacja Habilitanta dotyczy liczby chromosomów dla 11 gatunków mniszków z badanej sekcji. Motywacją do podjęcia tych badań był fakt, że wcześniejsze doniesienia z terenu Polski były niespójne z danymi z innych krajów m.in. z Czech, Niemiec, Wielkiej Brytanii. Nowością w tej pracy było potwierdzenie liczby chromosomów dla badanych gatunków, co jest wg Recenzenta przydatne w celu określenia granic między nimi. Ważnym osiągnięciem dr. Wolanina jest odnalezienie i opisanie nowego dla nauki gatunku mniszka *T. sandomiriense*. Habilitant porównuje nowo opisany gatunek do kilku innych przedstawicieli sekcji *Erythrosperma*, wykazując, że rzeczywiście powinien być uznany za osobną formę, jednak w tym miejscu brakuje odniesienia do definicji gatunku apomiktycznego. Ważnym osiągnięciem Habilitanta jest również odkrycie, opisanie i analiza kariologiczna nowych dla flory Polski dwóch gatunków mniszków, *T. danubium* i *T. tortilobum*. Główną pracą cyklu jest bogato ilustrowane studium taksonomiczno-chorologiczne sekcji *Erythrosperma* w Polsce. Zasadniczą jej część stanowią opisy poszczególnych gatunków tej sekcji uzupełnione o dane ekologiczne, szczegółowy spis przejranych okazów, co jest

bardzo istotne w wypadku tak trudnej taksonomicznie grupy. Opisom towarzyszy klucz do oznaczania. Prof. dr hab. Krzysztof Spalik uważa, że badania Habilitanta mają charakter opisowy, a nie problemowy, dotyczą też jedynie gatunków występujących w Polsce i są pozbawione szerszego kontekstu filogenetycznego i ewolucyjnego. Z drugiej jednak strony podkreśla dużą wnikliwość Habilitanta, opartą na doskonałej znajomości badanej grupy. Wyniki badań i ich dyskusja przekonują Recenzenta, iż opisywane jednostki taksonomiczne są realne, przynajmniej w Polsce, co potwierdzają spójne wyniki badań dane morfologicznych i molekularnych. Recenzent z satysfakcją zauważa, że Habilitant przykładą dużą rolę do rozróżnienia zmienności ekologicznej od taksonomicznej. Docenia również Jego intensywne badania terenowe, związane zwłaszcza z weryfikacją taksonów podawanych błędnie z Polski. Konkluduje, iż mimo wyrażonych w recenzji wątpliwości wg Niego osiągnięcia naukowe dr. Mateusza Wolanina spełniają ustawowe wymogi.

W swojej recenzji dr hab. Joanna Czarnecka, prof. UMCS stwierdza, że przedstawiony jako osiągnięcie naukowe powiązany tematycznie cykl czterech prac naukowych spełnia wymagania ustawowe w stopniu wystarczającym. Kolejność poruszanych w tych pracach zagadnień wskazuje na podejmowanie przez Habilitanta coraz bardziej pogłębionych badań związanych z taksonomią bardzo trudnej i problematycznej grupy roślin oraz udowadniają rozwój Jego warsztatu badawczego. Niedosyt budzi jednak jakość czasopism naukowych, w których publikowane były wyniki badań wskazanych jako główne osiągnięcie habilitacyjne. Do najważniejszych osiągnięć Habilitanta zalicza opisanie nowego dla nauki gatunku *Taraxacum sandomiriense* Wolanin, uporządkowanie wiedzy na temat występujących w Polsce gatunków z sekcji *Erythrosperma* w oparciu o prace terenowe oraz rewizję materiałów zielnikowych, potwierdzenie za pomocą metod molekularnych zasadności zastosowania wybranych przez Habilitanta cech morfologicznych do wykonania poprawnych oznaczeń gatunków *Taraxacum* z sekcji *Erythrosperma*, przygotowanie map potencjalnego rozmieszczenia dla tych krajowych gatunków z rodzaju *Taraxacum* sekcja *Erythrosperma*, określenie liczby chromosomów oraz rozmiarów genomu badanych gatunków. Dużą wartością osiągnięcia naukowego Habilitanta jest solidna dokumentacja materiału badawczego, staranność i uczciwość w pracy z własnoręcznie zgromadzonym materiałem oraz z okazami zielnikowymi.

Prof. dr hab. Bogdan Jackowiak zgadza się z opinią wyżej przytoczonych recenzentów, iż ważnym osiągnięciem Habilitanta jest opisanie nowego dla nauki gatunku mniszka *T. sandomiriense*. Podkreśla, że Habilitant negatywnie zweryfikował wcześniejsze doniesienia o występowaniu w Polsce diploidalnego *T. erythrospermum*. Opisał rozmieszczenie, wymagania

siedliskowe dwóch nowych dla flory Polski gatunków *T. tortilobum* i *T. danubium*. Analiza kariologiczna 11 gatunków mniszków z sekcji *Erythrosperma* poszerza dotąd ubogą dotąd wiedzę na temat liczby chromosomów. Ze względu na małą liczbę stanowisk badawczych uzyskane wyniki nie pozwoliły na szerszą analizę kariologiczną w kontekście taksonomiczno-ewolucyjnym. Kluczową pozycją w dorobku jest publikacja dotycząca różnych aspektów występowania gatunków mniszka z sekcji *Erythrosperma* w Polsce. Habilitant udowadnia, że stopień rozpoznania tej trudnej taksonomicznie sekcji nie był do tej pory wystarczający. Recenzent uznaje, że publikacja ta to bogato ilustrowana synteza dotychczasowej wiedzy o ważnym składniku flory Polski, a uzyskane wyniki stanowią znaczący wkład w poznanie taksonomii i fitogeografii gatunków, cech makro i mikromorfologicznych charakterystycznych dla opisywanych gatunków oraz poznanie stopnia narażenia na wyginięcie. Dyskusyjnymi aspektami są: niejasna interpretacja cech ilościowych niełupek, zbyt ogólny opis ich mikromorfologii oraz brak informacji o liczebności i reprezentatywności ich prób. W konkluzjach swojej recenzji prof. dr hab. Bogdan Jackowiak stwierdza, że osiągnięcie habilitacyjne dr Mateusza Wolanina znacznie poszerza wiedzę o taksonomii i chorologii mniszków z sekcji *Erythrosperma*.

Recenzent Komisji dr hab. Marta Kolanowska, prof. UŁ podkreśla, że dr Wolanin podjął się opisu bardzo trudnego pod względem taksonomicznym gatunku, a klasyczna taksonomia w tym przypadku jest problematyczna. Swymi badaniami Habilitant przyczynił się do poznania polskich przedstawicieli sekcji *Erythrosperma*. Badania naukowe będące podstawą osiągnięcia habilitacyjnego ukazały się w uznanych czasopismach botanicznych. Pomimo niskich wartości bibliometrycznych nie ma Ona wątpliwości, iż wnoszą znaczący wkład w rozwój wiedzy dotyczącej taksonomii i chorologii *Taraxacum* sect. *Erythrosperma*. Szczególnie wartymi uznania osiągnięciami są: zaktualizowanie listy gatunków mniszków z tej sekcji dla Polski, określenie dla nich liczby chromosomów, przedstawienie map rozmieszczenia oraz określenie ich zagrożeń, przedstawienie map potencjalnego rozmieszczenia części gatunków mniszków z tej sekcji, wykazanie przydatności metody „SCoT markers”. Habilitant wykazał, że cechy mikromorfologiczne niełupek, tj. kształt i sposób zrastania się drobnych kolców z perykarpem, może być użyteczny w klasyfikacji gatunków z badanej sekcji. Zwieńczeniem wieloletnich badań Habilitanta jest klucz do oznaczania polskich gatunków mniszków z badanej sekcji. Przedstawił on szczegółowy spis przejranych okazów, opis cech mikro- i makromorfologicznych specyficznych dla gatunku, dane ekologiczne, rzeczywiste rozmieszczenie na terenie Polski, tj. zarówno regiony jak i siedliska. Opisom towarzyszy informacja o typie nomenklatorycznym, synonimach i liczbie chromosomów. Ważnym

osiągnięciem jest odkrycie przez Habilitanta nowego dla nauki gatunku *T. sandomiriense*. Wg dr hab. Marty Kolanowskiej, prof. UŁ Habilitant jest niewątpliwie specjalistą, który doskonale poznał zróżnicowanie morfologiczne badanej grupy. Jego badania wnoszą istotny wkład w poznanie nie tylko krajowej bioróżnorodności mniszków, ale również w globalną wiedzę o *Taraxacum*. Osiągnięcie naukowe świadczy o dużej samodzielności i dojrzałości naukowej w projektowaniu i prowadzeniu prac naukowych oraz o umiejętności rozwiązywania problemów badawczych.

Pozostałe osiągnięcia naukowe dr. Mateusza Wolanina

Pozostałe osiągnięcia naukowe to ponad 58 oryginalnych prac naukowych, w tym 14 indeksowanych w JCR. Poruszana w nich problematyka dotyczy zagadnień taksonomicznych i fitogeograficzno-florystycznych.

W swej recenzji prof. dr hab. Krzysztof Spalik podkreśla znaczenie badań Habilitanta dotyczących rodzaju *Rubus*, kolejnym trudnym taksonie, obejmującym liczne gatunki krytyczne. Habilitant opisał dwa nowe gatunki jeżyn: *R. oklejewiczii* oraz *R. zielinskii*. W bibliografii dr. Wolanina można znaleźć doniesienia florystyczne na temat gatunków *Taraxacum*, nie tylko z sekcji *Erythrosperma*, ale i innych. Recenzent docenia wkład Habilitanta w przygotowywanie naukowych podstaw ochrony przyrody, np. w tworzenie list gatunków zagrożonych. Podkreśla, że ścieżka kariery naukowej, którą wybrał Habilitant, jest żmudna i mało efektywna, gdyż wyniki takich badań mają niewielki krąg odbiorców.

Analizując pozostały dorobek naukowy dr. Wolanina, dr hab. Joanna Czarnecka, prof. UMCS wyróżnia dwa nurty badawcze: badania taksonomiczne i chorologiczne gatunków z rodzaju *Rubus* oraz *Taraxacum* (sekcje *Taraxacum* i *Palustria*) oraz badania florystyczne koncentrujące się na określonych taksonach lub obszarach, w tym na aktualizacji danych na temat flory Eurazji. Badania nad gatunkami rodzajów krytycznych są prowadzone we współpracy ze specjalistami polskimi oraz zagranicznymi i wydają się być najbardziej efektywne spośród wszystkich podejmowanych przez Habilitanta nurtów badawczych. W swej recenzji podkreśla również, że wskaźniki naukometryczne opublikowanych prac są stosunkowo wysokie biorąc pod uwagę bardzo wąską i specyficzną tematykę prac Habilitanta. Wg Pani Recenzent słabą stroną Habilitanta jest brak aktywności w zdobywaniu finansowania ze źródeł zewnętrznych. Skromna jest także aktywność Habilitanta w środowisku krajowym i międzynarodowym, poza głównym nurtem badawczym.

Prof. dr hab. Bogdan Jackowiak uznaje, że pozostałe publikacje mają znaczący wpływ na rozwój wiedzy z zakresu taksonomii i fitogeografii oraz stanowią wkład w poznanie flory

naczyniowej Polski i innych krajów Europy. Wśród nich znaczący wpływ na rozwój wiedzy mają te dotyczące taksonomii i chorologii gatunków z rodzaju *Rubus*. Intensywne badania terenowe prowadzone przez Habilitanta zaowocowały odkryciem gatunku *R. clusii* w południowo-wschodniej Polsce oraz opisaniem dwóch nowych dla nauki gatunków jeżyn, *R. oklejewiczii* oraz *R. zielinskii*. Ważnymi publikacjami w dorobku Habilitanta są również te dotyczące taksonomii gatunków *Taraxacum* spoza sekcji *Erythrosperma*. Habilitant jest odkrywcą nowego gatunku *T. zajacii* (sekcja *Palustria*) oraz autorem pracy przedstawiającej jego rozmieszczenie oraz preferencje siedliskowe. Jest także autorem pierwszych danych o występowaniu w Polsce 13 gatunków *Taraxacum* z sekcji *Palustria*, *Borea*, *Hamata* i *Taraxacum* oraz danych o występowaniu kilkunastu gatunków na terenie Ukrainy. Dorobek Habilitanta wskazuje na Jego wysokie kompetencje w zakresie prowadzenia badań fitogeograficznych i florystycznych. W monografii z 2014 r. pt. *Rośliny naczyniowe Pogórza Przemyskiego...* wykazuje znajomość niemal 1200 gatunków roślin naczyniowych. Jako ceniony znawca krytycznych grup roślin został zaproszony do opracowania dzieł *Vascular plants of Poland – an annotated checklist* oraz *Atlas Florae Europaeae*.

Dr hab. Marta Kolanowska zgadza się z powyższą opinią, uznając za istotne dla nauki badania taksonomiczne nad rodzajami *Rubus* i *Taraxacum* z sekcji *Taraxacum* i *Palustria*. Habilitant odnalazł 13 nieznanych dla Polski gatunków mniszków, opisał także nowe stanowiska dwóch gatunków jeżyn *R. chaerophylloides* i *R. divaricatus*, podaje nowy rekord *R. clusii*, odkrył dwa nieznane dla nauki gatunki jeżyn: *R. oklejewiczii* oraz *R. zielinskii*. Był współautorem pierwszej Czerwonej Księgi Roślin województwa Podkarpackiego.

Aktywność naukowa realizowana w więcej niż jednej uczelni lub instytucji naukowej

Prof. dr hab. Krzysztof Spalik za istotną aktywność naukową realizowaną poza swoją uczelnią uznaje staże dr. Wolanina we Lwowskim Uniwersytecie Narodowym im. Iwana Franki, które zaowocowały publikacjami, opisującymi m.in. nowe dla Ukrainy gatunki mniszków.

Wg dr hab. Joanny Czarneckiej, prof. UMCS, wyjazdy zagraniczne do dwóch uniwersytetów zagranicznych były istotnym aspektem aktywności naukowej dr Mateusza Wolanina.

Prof. dr hab. Bogdan Jackowiak uznaje również, że spełniony jest wymóg aktywności poza macierzystą uczelnią poprzez fakt odbycia kilku staży w uczelniach zagranicznych. Z analizy dokumentacji wynika, że pobyty te przyczyniły się do rozwoju naukowego i poszerzenia kompetencji badawczych.

Dr hab. Marta Kolanowska, prof. UŁ w swej recenzji zaznaczyła, że staże na uczelniach zagranicznych istotnie wpłynęły na osiągnięcia naukowe Habilitanta. Podczas pobytu na

Ukrainie opisał nowe dla tego kraju gatunków z rodzaju *Rubus* i rodzaju *Taraxacum*. Badania nad tymi rodzajami kontynuował podczas czterokrotnych wyjazdów do Uniwersytetu Palackiego w Olomuńcu w Czechach.

Ocena pozostałych osiągnięć dydaktycznych, organizacyjnych i popularyzatorskich

Dr hab. Joanna Czarnecka, prof. UMCS uważa, że aktywność w środowisku krajowym i międzynarodowym oraz aktywność organizacyjna, dydaktyczna i popularyzatorska (niepodlegająca jednak ocenie) nie wykracza poza przeciętną. Prof. dr hab. Bogdan Jackowiak, podobnie jak dr hab. Marta Kolanowska potwierdzają, że wysokie kompetencje Habilitanta zostały zauważone przez otoczenie społeczno-gospodarcze, jest między innymi członkiem Rady Naukowej Bieszczadzkiego Parku Narodowego. Pani Recenzent podkreśliła także zaangażowanie Habilitanta w przygotowanie ekspertyz florystycznych dla GIOS, samorządów, był także konsultantem wydawniczym Wydawnictwa Nasza Księgarnia. Aktywnie uczestniczył w życiu uczelni. W swej recenzji zaznacza, że Habilitant ma doświadczenie w kształceniu młodej kadry jako promotor prac dyplomowych i promotor pomocniczy w przewodzie doktorskim.

Podsumowanie stanowisk członków Komisji habilitacyjnej w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych, w dyscyplinie nauk biologicznych dr. Mateuszowi Wolaninowi zaprezentowanych podczas posiedzenia Komisji

Podczas posiedzenia Komisji w dniu 08.02.2024 r. recenzenci podtrzymali swoje pozytywne rekomendacje na temat poddanego ocenie wniosku. Z ich opiniami zgodzili się pozostali członkowie Komisji.

Oceniając główne osiągnięcie naukowe dr. Mateusza Wolanina prof. dr hab. Krzysztof Spalik podkreśla, że badania taksonomiczne trudnego taksonomicznie rodzaju *Taraxacum* należą do niszowych. Mimo wcześniejszych wątpliwości dotyczących potrzeby prowadzenia badań w tym zakresie, prace dr. Wolanina przekonały go, iż jest możliwe wyróżnianie gatunków obrębie tego rodzaju. Docenia Jego warsztat taksonomiczny. Ogólna ocena jest pozytywna, choć wskazuje kilka zagadnień wymagających dopracowania, w tym na brak kontekstu filogenetycznego, powiązania aspektów taksonomicznych, modelowania nisz ekologicznych oraz analiz genetycznych. Wskazuje na konieczność wzmocnienia dyskusji dotyczących zagadnień ewolucyjnych i biogeograficznych badanego taksonu oraz wzmocnienie starań o fundusze na realizację dalszych badań.

Również prof. dr. hab. Bogdan Jackowiak podkreślił, iż Habilitant podjął się badań bardzo trudnego pod względem taksonomicznym rodzaju. Za najważniejszą w dorobku uznaje czwartą pracę z cyklu, która jest syntezą wiedzy na temat mniszków z sekcji *Erythrosperma* występujących w Polsce. Dzięki tym badaniom znamy skład i charakterystykę gatunków i dość dobrze ich rzeczywiste zasięgi na terenie Polski. Otwiera to szerokie możliwości analityczne dla innych specjalistów. Recenzent zalecałby ostrożną diagnozę stopnia zagrożenia wyginięciem tych gatunków. Podkreślił, iż Habilitant podjął próby szerszego spojrzenia na badany rodzaj, włączając w swoje opracowanie analizy molekularne i modelowanie zasięgów.

Dr hab. Joanna Czarnecka, prof. UMCS podkreśliła, iż dorobek naukowy Habilitanta wskazuje na ciągły rozwój naukowy, wskazała również na Jego dobry warsztat naukowy. Trzy pierwsze prace osiągnięcia naukowego mają charakter lokalny, ostatnia zaś przedstawia szersze spojrzenie na badaną sekcję mniszka, choć brakuje jasnego zdefiniowania kontekstu. Jej końcowa ocena wniosku Habilitanta jest pozytywna, uznaje wkład Habilitanta w rozwój nauk biologicznych. Zwraca jednak uwagę na lokalność badań i działań, w tym na brak pozyskiwania środków ze źródeł zewnętrznych. Zachęca także do podjęcia prób budowania zespołu badaczy reprezentujących różne obszary, np. genetyków.

Dr hab. Marta Kolanowska, prof. UŁ wysoko oceniła osiągnięcia naukowe Habilitanta. Docenia ogrom pracy włożony w badania trudnego rodzaju *Taraxacum* i podkreśla duże kompetencje Habilitanta. Zgadza się z prof. dr. hab. Krzysztofem Spalikiem, iż podjęcie w czwartym artykule tematu modelowania nisz mniszków było zbędne lub powinno być szerzej omówione. Podkreśla, iż w przyszłości Habilitant może rozwijać te tematy badawcze, gdyż widać, że jest zdeterminowany do dalszych prac nad tym rodzajem.

Wg dr hab. Ewy Węgrzyn, prof. UR osiągnięcia naukowe Habilitanta wnoszą ważny wkład w dyscyplinę nauk biologicznych, m.in. poprzez odkrycie nowych dla nauki gatunków. Wyraziła opinię, że prowadzone przez dr. Mateusza Wolanina prace badawcze związane z taksonomią są cenne w kontekście globalnego kryzysu bioróżnorodności, tym bardziej, że ten rodzaj badań jest żmudny i nie cieszy się obecnie popularnością. Podobnego zdania jest prof. dr hab. Idalia Kasprzyk, która uważa, że osiągnięcia naukowe dr. Mateusza Wolanina są oryginalne, wnoszą znaczący wkład w rozwój nauk biologicznych, w istotny sposób uzupełniają wiedzę z zakresu taksonomii gatunków rodzajów *Taraxacum* i *Rubus* występujących w Polsce. Wg niej należy podkreślić, iż badania Habilitanta zostały bardzo dokładnie zaplanowane, poprzedzone wnikliwą analizą materiałów zielnikowych, rzetelnie przeprowadzone, a uzyskane wyniki krytycznie zinterpretowane.

Przewodnicząca Komisji prof. dr hab. Katarzyna Turnau również wysoko ocenia kompetencje Habilitanta. Jednocześnie podkreśliła, iż Habilitant powinien wzmocnić współpracę interdyscyplinarną lub zbudować własną grupę badawczą.

Prof. dr hab. Krzysztof Spalik dokonał podsumowania pozostałych osiągnięć naukowych. Wskazuje, iż dr Mateusz Wolanin jest autorem licznych prac, a wśród pozostałego dorobku naukowego na szczególną uwagę zasługują te dotyczące *Rubus*, kolejnego krytycznego rodzaju. Prof. dr hab. Bogdan Jackowiak zwraca uwagę, iż dr Wolanin w pozostałych publikacjach prezentuje badania taksonomii mniszka także z innych sekcji. Podkreśla, że to bardzo dobry taksonom, współpracuje z najlepszymi specjalistami, zna doskonale florę krajową. Uważa, że nie można uznać Jego działalności i aktywności naukowej za lokalną, o czym świadczy chociażby jego udział w opracowaniu *Atlas Florae Europaeae*. Dr hab. Joanna Czarnecka, prof. UMCS, podobnie jak prof. dr hab. Bogdan Jackowiak docenia konsekwencję w działaniach naukowych Habilitanta. Jego cały dorobek naukowy dowodzi, iż świadomie podjął się badań taksonomicznych nad krytycznymi rodzajami. Na spójność Jego badań, jak i na wysokie kompetencje florystyczne zwraca również uwagę dr hab. Marta Kolanowska, prof. UŁ i podkreśla, że jest On zauważany w społeczności naukowców, o czym świadczy Jego udział w zespołach badawczych, w tym międzynarodowych.

Recenzenci i członkowie Komisji habilitacyjnej zgodnie twierdzą, że wymóg aktywności naukowej w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej, w szczególności zagranicznej został spełniony poprzez odbycie staży naukowych zarówno w polskich, jak też zagranicznych ośrodkach naukowych (Czechy i Ukraina).

Pozostała działalność, w tym dydaktyczna i organizacyjna nie podlega ocenie formalnej, jednak dr hab. Marta Kolanowska, prof. UŁ podkreśla Jego zaangażowanie w działania na rzecz ochrony przyrody, a dr hab. Ewa Węgrzyn, prof. UR oraz prof. dr hab. Idalia Kasprzyk na wyróżniającą się aktywność w pracy ze studentami i w organizacji zielnika na macierzystej uczelni. Wg dr hab. Joanny Czarneckiej, prof. UMCS, aktywność Habilitanta w tym zakresie wynika z obowiązków pracowniczych.

Wnioski końcowe

Całokształt osiągnięć naukowych Habilitanta został oceniony przez czterech recenzentów, którzy po analizie mocnych i słabych jego stron, w swoich końcowych konkluzjach wyrazili pozytywną opinię w sprawie nadania mu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk

ścisłych i przyrodniczych, w dyscyplinie nauki biologiczne. Pozytywne opinie w tej kwestii wyrazili również pozostali członkowie Komisji.

Po dyskusji i głosowaniu Komisja stoi na stanowisku, iż aktywność naukowa oraz osiągnięcia naukowe dr. Mateusza Wolanina wskazują na znaczny wkład w rozwój nauk biologicznych, szczególnie w zakresie wiedzy o taksonomii i chorologii gatunków *Taraxacum* z sekcji *Erythrosperma* na terenie Polski, i uzasadniają nadanie dr. Mateuszowi Wolaninowi stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych, w dyscyplinie nauki biologiczne.

Przewodnicząca Komisji habilitacyjnej